

5/94

Kontrolní závěr z kontroly nakládání s finančními prostředky u správce rozpočtové kapitoly na Státním úřadě pro jadernou bezpečnost

Zařazení kontroly nakládání s finančními prostředky určenými pro Státní úřad pro jadernou bezpečnost u správců příslušné rozpočtové kapitoly do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále Úřad) na rok 1994 schválilo Kolegium Úřadu pod pořadovým číslem 5/94.

Kontrolu provedla skupina kontrolujících Odboru životního prostředí a výstavby Úřadu u dvou kontrolovaných osob, a to na Státním úřadu pro jadernou bezpečnost (dále SÚJB) a na Ministerstvu financí (dále MF). Kontrolou na MF nebylo zjištěno porušení právních norem. Z tohoto důvodu není výsledek kontroly na MF součástí kontrolního závěru.

Proti oběma kontrolním protokolům nebyly ve stanovené lhůtě podány námítky.

Kontrolní akce byla zahájena dne 24. 2. 1994 s termínem ukončení v květnu 1994.

Cílem kontroly bylo prověřit a zhodnotit využití prostředků státního rozpočtu zahrnutých do rozpočtové kapitoly Státního úřadu pro jadernou bezpečnost na základě zákona č. 10/1993 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1993 ..., zejména z hlediska účelnosti a hospodárnosti čerpání rozpočtových prostředků. Jako ústřední orgán státní správy zřízený zákonem ČNR č. 21/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ..., hospodaří SÚJB ve smyslu § 3 vyhlášky č. 205/1991 Sb. s rozpočtovými prostředky příslušné rozpočtové kapitoly státního rozpočtu České republiky.

S e n á t Ú ř a d u (ve složení Ing. Josef Pohl - předseda, JUDr. Jiří Drábek, Ing. Petr Skála a MVDr. Rudolf Němeček - členové) na svém zasedání, které se konalo dne 24. 5. 1994,

s c h v á l i l usnesením č. 5/94/32
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

Státní úřad pro jadernou bezpečnost

a) porušil § 11 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky ČR a obcí v ČR (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů, který stanoví:

"Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny."

b) porušil § 30 odst. 2 vyhlášky Ministerstva financí ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými

prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, který stanoví:

"Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejhospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků. Rozpočtové prostředky může používat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a k zajištění nerušeného chodu organizace; prostředky může čerpat jen do výše stanovené ve státním rozpočtu republiky nebo rozpočtu zřizovatele, a to v mezích závazných ukazatelů a v souladu s věcným plněním."

c) porušil § 30 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, který stanoví:

"Skutečné stavy majetku a závazků se zjišťují inventurou fyzickou u majetku hmotné povahy, popřípadě nehmotné povahy, nebo dokladovou u závazků a u ostatních složek majetku, u nichž nelze provést fyzickou inventuru; tyto stavy se zaznamenávají v inventurních soupisech, které musí být podepsány osobou odpovědnou za provedení inventarizace."

d) porušil § 7 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, který stanoví:

"Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem."

e) porušil § 25 odst. 1, písm. a) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, který stanoví:

"Jednotlivé složky majetku a závazků v účetnictví a v účetní závěrce oceňují účetní jednotky těmito závaznými způsoby:

a) hmotný majetek kromě zásob s výjimkou majetku vytvořeného vlastní činností se oceňuje pořizovacími cenami nebo reprodukčními pořizovacími cenami ..."

Odůvodnění:

K bodu a)

Dle § 9 odst. 1 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jsou příjmy a výdaje státního rozpočtu republiky členěny na kapitoly odpovídající působnosti jednotlivých ústředních orgánů.

SÚJB uhradil částku 350 000,- Kč za přípravné práce k zahájení ekologického auditu v Ústavu jaderného výzkumu Řež, a. s. (dále ÚJV). Smlouva o dílo byla ze

strany SÚJB uzavřena dne 16. 12. 1993, tedy po nabytí účinnosti zákona č. 287/1993 Sb. Působnost SÚJB je v tomto zákonu omezena na výkon státního dozoru nad jadernou bezpečností v § 2 a odbornou spolupráci s Mezinárodní agenturou pro atomovou energii v § 3. Hrazení činností spojených s ekologickým auditem v akciové společnosti je v rozporu s takto vymezenou působností.

Tento výdaj SÚJB je použitím rozpočtových prostředků k jinému účelu, než na který byly státním rozpočtem republiky určeny.

SÚJB uhradil částku ve výši 12 474,- Kč včetně DPH za předplatné služeb pro čtyři agingové operátory na tři měsíce z investičního výdajového účtu SÚJB. Platba byla v účetnictví SÚJB zahrnuta pod výdajovou položku 5104. Služby jakéhokoliv charakteru nejsou uvedeny v seskupení položek 51 - Investiční výstavba Rozpočtové skladby č. j. II/11 770/1985, ve znění pozdějších předpisů. SÚJB tedy použil částku 12 474,- Kč k jinému účelu, než na jaký byla státním rozpočtem republiky určena.

K bodu b)

SÚJB uhradil z rozpočtových prostředků roku 1993 plnou částku dle smlouvy uzavřené s Ústavem jaderných informací Zbraslav, a. s., t. j. 634 000,- Kč, na vydání jedenáct čísel časopisu *Bezpečnost jaderné energie* v roce 1993. Zhotovitel vydal do konce roku 1993 pouze šest čísel. SÚJB souhlasil s prodloužením plnění závazků vyplývajících z původní smlouvy na rok 1994, ale nepožadoval vrácení poměrné části poskytnutých prostředků v roce 1993. SÚJB tedy nevynaložil prostředky státního rozpočtu v rozpočtovém roce v souladu s věcným plněním.

SÚJB uhradil z rozpočtových prostředků roku 1993 plnou částku dle smlouvy s ÚJV, t. j. 472 500,- Kč, na vyhodnocení výsledků z programu "Zjistitelnost skutečných vad ve vzorcích hlavních komponent primárních okruhů jaderných elektráren VVER 440 a VVER 1000" s termínem předání výsledků řešení dne 15. 12. 1993. Plná úhrada byla v roce 1993 provedena přesto, že věcná náplň uvedená ve smlouvě nebyla v plné míře splněna.

V souladu s plánem kontrolní činnosti NKÚ kontrolní závěr vypracoval člen Úřadu Ing. Josef Pohl.

K 21. 3. 1994 nebyly práce dosud dokončeny a předány. SÚJB i v tomto případě nevynaložil prostředky státního rozpočtu v rozpočtovém roce v souladu s věcným plněním.

SÚJB uhradil za práce spojené s analýzou výsledků řešení mezinárodního projektu OECD o 1 250,- Kč více, než činila cena dohodou stanovená ve smlouvě včetně DPH. SÚJB v tomto případě neplnil úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejehospodárnějším způsobem a efektivně nevyužil rozpočtové prostředky ve výši 1 250,- Kč.

K bodům c), d), e)

SÚJB při inventarizaci majetku provedené v průběhu roku 1993 nezjišťoval skutečný stav majetku inventurou fyzickou, ale vycházel z neúplných podkladů bývalé Československé komise pro atomovou energii (dále ČSKAE), a do seznamu majetku nezapsal veškerý majetek získaný bývalou ČSKAE v předcházejících letech bezúplatně. Příмым důsledkem tohoto postupu je skutečnost, že v Zúčtování majetku SÚJB z 24. 9. 1993 zpracovaném na základě inventarizace není podchyceno patnáct terminálových jednotek. SÚJB v tomto případě neinventarizoval část majetku.

Část terminálových jednotek byla ve Stavu majetku SÚJB k 31. 12. 1993 vedena v kategorii "Drobný hmotný investiční majetek" (dále DHIM) na účtu 028013. V roce 1993 byla většina z nich dodavatelsky doplněna a modernizována. Např. pro modernizaci jednotky č. 11 byly použity díly v ceně nejméně 19 554,54 Kč a jednotky č. 33 díly v ceně nejméně 44 923,29 Kč. Přesto byly tyto jednotky vedeny k 31. 12. 1993 nesprávně v kategorii DHIM s pořizovací cenou 4 360,- Kč, respektive 4 560,- Kč. SÚJB tedy s přihlédnutím ke všem okolnostem účetních případů porušil povinnosti dané zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Z výše uvedeného vyplývá, že účetnictví SÚJB nebylo vedeno správně a průkazným způsobem, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem, jak ukládá § 7 odst. 1 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví.